

Dosarul nr. 2ra-1042/22

2-21131967-01-2ra-02082022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud: V. Negurița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Țurcan, Iu. Cotruță, L. Prutean)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ion Ganciu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Veronica Ganciu împotriva lui Ion Ganciu, intervenient accesoriu Direcția generală asistență socială Strășeni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor împreună cu mama și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Ion Ganciu și a fost modificată hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 03 septembrie 2021, Veronica Ganciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Ganciu solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor împreună cu mama și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 17 septembrie 2014 a încheiat căsătoria cu pârâtul Ion Ganciu, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă de către Primăria Dolna, r-nul Strășeni.

Menționează reclamanta că, din căsătorie au un copil minor xxxxx care este la întreținerea sa. Căsnicia lor a eșuat și nu mai locuiesc împreună de mai mulți ani. Astfel, consideră inoportună menținerea relațiilor familiale și solicită desfacerea căsătoriei, stabilirea după divorț a domiciliului copilului minor comun xxxxx împreună cu reclamanta și încasarea pensiei de întreținere de la pârâtul Ganciu Ion în beneficiul copilului minor în mărime fixă de 2000 lei, lunar și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis acțiunea parțial. A fost desfăcută căsătoria încheiată între Ion Ganciu și Veronica Ganciu (anterior Nicolaescu) din 17 septembrie 2014 înregistrată la Primăria Dolna, r-nul Strășeni sub nr. 3 la 17 septembrie 2014. S-a încasat de la Veronica Ganciu și Ion Ganciu taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț

în cuantum de 100 lei de la fiecare. S-a determinat domiciliul copilului minor comun xxxxx împreună cu mama – Veronica Ganciu. S-a încasat de la Ion Ganciu, în beneficiul Veronicăi Ganciu pensia de întreținere a copilului minor comun, xxxxx în mărime 2000 lei, lunar începând cu 03 septembrie 2021 și până la atingerea majoratului de către copil. În rest, acțiunea s-a respins ca nefondată.

La data de 16 noiembrie 2021, Ion Ganciu a declarat apel nemotivat, iar la data de 27 ianuarie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central în partea încasării cuantumului pensiei de întreținere și emiterea unei noi hotărâri în această parte, cu încasarea pensiei de întreținere în mărime de 852,25 lei.

Prin decizia din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Ganciu, a fost modificată hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central. A fost micșorat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx, a.n. xxxxx, încasat de la Ion Ganciu în beneficiul Veronicăi Ganciu de la 2000 lei la 1500 lei. A fost încasat de la Ion Ganciu în beneficiul statului suma de 540 lei, cu titlu de taxa de stat. În rest, hotărârea a fost menținută.

La data de 12 iulie 2022, Ion Ganciu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central în partea încasării cuantumului pensiei de întreținere și emiterea unei noi hotărâri în această parte cu încasarea pensiei de întreținere în mărime de 852,52 lei, lunar.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel și prima instanță nu au ținut cont de prevederile art. 74 Codul familiei și nu au cercetat nici o probă care ar confirma faptul care dintre părinți nu participă la întreținerea copilului.

A susținut că participă la întreținerea copilului comun cu reclamanta, fapt confirmat în instanță de către reprezentantul reclamantei. Însă, prin cererea de chemare în judecată reclamanta crează presiune asupra sa în scopul obținerii acordului său de a lua copilul peste hotare și nu în interesul suprem al copilului.

A afirmat că în hotărârea instanței de fond lipsesc careva mențiuni despre stabilirea stării materiale și familiale a părților, despre alte circumstanțe importante și chiar despre nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

A menționat că, în decizia instanței de apel se face referire la art. 76 din Codul muncii, care nu are nici o legătură cu litigiul dedus judecății în instanța de apel, astfel aceasta constituie temeiul prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. b) Cod de procedură civilă, întrucât instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A remarcat că, deși instanța de apel critică poziția primei instanțe cu referire la încasarea pensiei de întreținere în mărimea solicitată, însăși concluzia instanței de apel despre încasarea sumei de 1500 lei nu este justificată, or, diminuarea sumei la o altă sumă stabilită arbitrar nu constituie altceva decât lipsa de motivare a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se

consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Centru a fost pronunțată la 19 octombrie 2021.

Prin decizia din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Ganciu, a fost modificată hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central. A fost micșorat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx, a.n. xxxxx, încasat de la Ion Ganciu în beneficiul Veronicăi Ganciu de la 2000 lei la 1500 lei. A fost încasat de la Ion Ganciu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 540 lei. În rest, hotărârea a fost menținută.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2022 a fost expediată la adresa poștală a recurentului, mun. Strășeni, s. Dolna la data 05 mai 2022 dar, date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc, inclusiv a fost expediată la poșta electronică a avocatului Sergiu Cușnir, în interesele lui Ion Ganciu scusnir@gmail.com fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 71).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, Colegiul constată că la 03 mai 2022 decizia din 15 martie 2022 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice a fost expediată la 05 mai 2022, avocatului Sergiu Cușnir, în interesele lui Ion Ganciu cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 03 mai 2022.

Cu toate acestea, Ion Ganciu, a declarat recursul împotriva deciziei din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 12 iulie 2022, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 06 mai 2022, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel și a expirat la data de 06 iulie 2022, recursul fiind depus la 12 iulie 2022, fără o argumentare probată a depășirii termenului.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o

excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că Ion Ganciu nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admiterii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitiera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Circumstanțele constatate supra denotă că Ion Ganciu, urma să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu.

Totodată, conform prevederilor art. 75 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii lui Ion Ganciu și avocatului acestuia. În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc. Astfel, Ion Ganciu, urma să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, depusă de Ion Ganciu la 12 iulie 2022, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ion Ganciu.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. b), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ion Ganciu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic